

«Burde være forståelig selv for Brox-Nilsen»

Sitatet ovenfor er hentet fra et tilsvarende svar fra professorene Eskeland og Brandtzæg på et innlegg i Torgersens-saken fra tannlege Stein Brox-Nilsen i Tidende nr. 4, 2015. Uttalelsen taler for seg selv, og er neppe egnet til å skape en konstruktiv debatt.

Etter min mening er innlegget til Brox-Nilsen velskrevet, og han stiller en rekke relevante spørsmål, bl.a. hvorfor Torgersen ikke er villig til å avgi DNA-test i forbindelse med den såkalte hårprøven. Svaret til Brandtzæg og Eskeland at Torgersen er «livredd for å gå i en felle» virker mildt sagt søkt. En må minne om at Torgersen også motsatte seg at det ble tatt avtrykk av tennene like etter arrestasjonen 7. desember 1957. Det ble gjort gjentatte forsøk uten resultat. Torgersen sa at han eventuelt ville motsette seg det med makt. Først etter å ha sittet fire mndr. i varetekt, 14.04. 1958, tillot han at avtrykket ble tatt.

I likhet med Brox-Nilsen fikk jeg i sin tid demonstrert bevismaterialet til tannlege Strøm. For min del var det i forbindelse med en forelesning som Strøm holdt om rettsodontologi for videreutdanningskandidater. Han demonstrerte der hele materialet med gipsmodeller, fotografier og det hele. På oss virket demonstrasjonen overbevisende, selv om ingen av oss på det tidspunkt hadde spesialkompetanse på området. De som overvar demonstra-

sjonen ble seinere forskere eller spesialister innen kliniske fag som kjeveortopedi, oral kirurgi og oral medisin.

I utgangspunktet burde vi ikke være helt blottet for vurderingsevne. Svakheter og vanskeligheter ved bevisføringen med bittspor i forskyvelig elastisk materiale ble diskutert. Konklusjonen til tannlege Strøm var at det var «overveiende sannsynlig at bittmerket i brystet til Rigmor J. skriver seg fra mistenkte Fredrik Torgersen.» Ikke 100% identitet som anført av Brandtzæg / Eskeland.

Debatten mellom Brandtzæg/Eskeland og Solheim virker lite oppløftende. Påstand står mot påstand og det synes å være uenighet om det meste. Forvirringen og rotet rundt tannbeviset blir nærmest komplett når høyskolelektor Sigmund Hov Moen i samme nr. av Tidende legger ordene «Med inntil visshet grensende sannsynlighet» i munnen på tannlege Ferdinand Strøm. Strøm har aldri sagt eller skrevet noe slikt. Utsagnet står derimot i erklæringen til professor Jens Wærhaug.

Nå var det ikke bare tannbeviset som felte Torgersen. Minst like viktig var det såkalte avføringsbeviset. Til tross for at Torgersen hadde skiftet antrekk drapsnatten, ble det funnet spor av avføring på hans turnsko samt små mengder på kanten av bukselommen og et mikroskopisk funn på en fyrstikkeske han hadde på seg. Prøvene ble analysert av

flere spesialister på området, bl.a. av professor Ove Arbo Høeg. Samtlige rapporter konkluderte med at det var overensstemmelse mellom avføringen på liket og avføringen som ble funnet på Torgersens klær, særlig pga. funn av såkalte pallisadeceller fra erteskill, og det viste seg at den drepte hadde spist ertesuppe dagen i forveien. Professor Høeg avslutter sin konklusjon slik: «Jeg har ikke funnet noe som tyder på at fæces fra avdøde og fra siktedes eiedeler ikke stammer fra samme person.»

Før jeg begynte på Tannlegehøgskolen studerte jeg farmasi ved Farmasøytisk inst. Universitetet i Oslo og hadde professor Høeg som lærer i botanikk. Høeg var en høyt respektert lærer og forsker med en svært forsiktig og utpreget akademisk legning. Eskeland/Brandtzæg har gjentatte ganger påstått at de tekniske bevis, bl.a. til professor Høeg, er verdiløse (Aftenposten 28.11.06). Jeg unnlater å kommentere det. Én ting føler jeg meg imidlertid 100% sikker på. Professor Høeg ville aldri sagt eller skrevet om en meningsmotstander: Dette burde være forståelig selv for ham.

Olav Hjortdal

*Pensjonert overtannlege
Lic. odont. Spesialist i oral kirurgi og
oral medisin
raghjo@online.no*